

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndz/2/2013
Identifikačné číslo spisu:	1013201548
Dátum vydania rozhodnutia:	09.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1013201548.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: W. X., r.č. XXXXXX/XXX, bytom G., XXX XX Z., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o opravnom prostriedku navrhovateľky proti rozhodnutiu odporkyne, v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5Sd/103/2013, o námietke zaujatosti proti sudkyňi Krajského súdu v Bratislave, takto

rozhodol:

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. Milota Tóthová nie je v y l ú č e n á z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5Sd/103/2013.

Odôvodnenie

I.

1. Prostredníctvom svojho podania doručeného na krajský súd dňa 26.08.2013 (č.l. 11 spisu krajského súdu) označeným ako „Žiadosť o zmenu sudcu“ navrhovateľka požadovala o zmenu sudcu vo veci 5Sd/103/2013 z dôvodu zaujatosti, nakoľko v tej istej veci bola v roku 2002 riešená vo svoj neprospech. Takto sformulovanú námietku navrhovateľka bližšie neodôvodnila.

2. V uvedenej časti konajúca sudkyňa vyhodnotila návrh ako námietku zaujatosti vznesenú účastníkom proti jej osobe.

3. Namietaná sudkyňa JUDr. Milota Tóthová vo vyjadrení z 28. augusta 2013 k námietke navrhovateľky uviedla, že sa necíti byť zaujatá počas celého konania ani v súčasnosti. Nemá pomer k pojednávanej veci a nie je v príbuzenskom a ani v inom vzťahu k účastníkom konania. Sudkyňa podotkla len to, že tvrdenie navrhovateľky, že vzhľadom na to, že v roku 2002 rozhodovala vo veci, v ktorej bola navrhovateľka neúspešná, je iba všeobecné konštatovanie a nemá žiaden vplyv na jej rozhodovanie v prejednávanej veci. Taktiež prehlásila, že s odporkyňou nemá žiadne osobné vzťahy vrátane jej pracovníkov. Súčasne dala na zváženie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby rozhodol o návrhu navrhovateľky.

II.

4. Po posúdení námietky navrhovateľky o zaujatosti sudkyne konajúcej v predmetnej veci z hľadiska zákonných dôvodov vymedzených na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 a 3 O.s.p. platný v čase vzniesenia námietky) a po oboznámení sa s obsahom spisu sp. zn. 5Sd/103/2013 dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) k záveru, že tejto námietke nemožno vyhovieť.

5. Navrhovateľka námietku zaujatosti vo veci konajúcej sudkyne vo všeobecnosti vyvodzuje z predchádzajúceho súdneho sporu, v ktorom negatívne rozhodla o jej návrhu. Z uvedeného vyplýva záver, že postup a samotné rozhodnutie sudcu, ktoré je podľa osobnej mienky navrhovateľky v rozpore s jej predstavami o spravodlivosti, by malo byť spôsobilé vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcu voči účastníkom konania. Najvyšší súd v svojej ustálenej judikatúre (napríklad uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5Ndzk/3/2008 zo dňa 02. júna 2008) už viackrát zdôraznil, že s uvedeným názorom navrhovateľa nemožno vôbec súhlasiť, a to z nasledovných dôvodov.

6. V zmysle zákonného textu obsiahnutého v ustanovení § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti so zákonnou výnimkou uvedenou v odseku 3 cit. ustanovenia, podľa ktorej za dôvod na vylúčenie sudcu nie je možné označiť okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci.

7. Pritom jediným predpokladom, ktoré zákonodarca pripustil pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí je preukázanie existencie takého vzťahu sudcu k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom, ktorého intenzita by pri maximálne vynaloženej snahe sudcu o nezaujatosť v konaní a rozhodovaní jednoznačne ovplyvňovala jeho objektívny postoj k spravodlivému riešeniu veci.

8. Možnú existenciu hore uvedeného vzťahu majú vnútroštátne sudy v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. vo veci Piersack proti Belgicku) preverovať zo subjektívneho, ako aj z objektívneho hľadiska. V žiadnom prípade však z uvedenej judikatúry nevyplýva záver, že nesúhlas účastníka konania s aplikáciou procesných alebo hmotno-právnych predpisov konajúcim sudcom môže založiť pochybnosti o jeho nestrannosti zo subjektívneho alebo z objektívneho hľadiska.

9. Najvyšší súd na tomto mieste upozorňuje, že preverovanie subjektívneho hľadiska vychádza zo zistenia osobného postoja konajúceho sudcu k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom. V prípade, že sudkyňa jednoznačne a nespochybňujúcim spôsobom vyjadrila svoje vnútorné presvedčenie o svojej nestrannosti, potom sa jej nestrannosť neustále predpokladá až do okamihu predloženia dôkazu opaku. Z obsahu spisu sp. zn. 5Sd/103/2013 a najmä z vyjadrenia sudkyne samotnej nevyplývajú žiadne okolnosti, ktoré by mohli čo aj len podporiť mienku navrhovateľky, že sudkyňa Krajského súdu v Bratislave bráni v prejednaní tejto veci jej zaujatosť.

10. Naopak objektívne hľadisko je založené na zistení, či sudca v každom štádiu súdneho konania poskytuje verejnosti dostatočné záruky vylučujúce akékoľvek oprávnené pochybnosti o tom, že bude v danej veci rozhodovať zaujato a v konečnom dôsledku nespravodlivo (teória zdania a m.m. aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 126/03 z 18.06.2003).

Prvkom zásadného významu v otázke rozhodovania o zaujatosti sudcu je to, či obavy účastníka o nestrannosť sudcu sú reálne oprávnené, pričom uvedené obavy sa musia zakladať na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach tvrdených účastníkom.

11. Najvyšší súd z námietky navrhovateľky zistil, že okolnosti namietané navrhovateľkou majú svoj spoločný základ v kritike účastníka konania vzťahujúcej sa na minulý postup a na aplikáciu právnych predpisov vo veci konajúcej sudkyne Krajského súdu v Bratislave. S takto sformulovanou námietkou je však spojený nežiaduci procesný stav, že pri rozhodovaní o námietke zaujatosti sudkyne nadriadený súd

rozhodujúci o námietke by musel preverovať namietanú nezákonnosť alebo nesprávnosť, poprípade nevhodnosť predchádzajúceho postupu vo veci konajúcej sudkyne - toto je však v právnom štáte vylúčené.

12. Takéto oprávnenie pre súd rozhodujúci o námietke nemožno vyvodiť ani z ustanovenia právnych predpisov, lebo toto oprávnenie prislúcha v zmysle článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky iba zákonnému sudcovi, ktorým je vždy sudca všeobecného súdu konajúci o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku účastníka.

Opačný výklad by vytvoril zákonom nepredpokladanú možnosť kontroly a zasahovania účastníka konania do súdneho rozhodovania pred jeho ukončením finálnym rozhodnutím.

13. Vzhľadom k tomu, že z námietok navrhovateľky nevyplývajú žiadne okolnosti preukazujúce zaujatosť alebo vzbudzujúce pochybnosť o nezaujatosti sudkyne JUDr. Miloty Tóthovej pre jej pomer k veci alebo k účastníkom alebo k právnym zástupcom a ani samotná sudkyňa žiadne neuviedla, Najvyšší súd v súlade s § 16 ods. 1 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).